

Johannes met het Lam Gods aan de Paasmaaltijd

Lezen: Johannes 13:16-26

Tekst: Johannes 13: 23

Zingen:

Ps. 36:2

Ps. 25:5

Ps. 8: 4

Ps. 85: 1, 4

Ps. 65:3

Geliefde gemeente, in Lukas 15 vinden wij die o zo bekende gelijkenis van het verloren schaap. Eigenlijk zouden we daar een andere titel boven moeten zetten: niet de gelijkenis van het verloren schaap, maar de gelijkenis van de zoekende Herder. Want in die gelijkenis stelt de Heere Jezus Christus Zich voor als de Goede Herder, Die erop uitging om dat ene verloren schaap op te zoeken. Wat heeft de Heere Jezus met deze gelijkenis toch geopenbaard wat Zijn onuitsprekelijke zondaarsliefde is! En juist die verloren schapen die door Hem worden opgezocht, ervaren en beleven dat door het geloof.

O, zolang Christus nog niet tot hen gekomen is en hen opgeraapt heeft uit hun verlorenheid, is het zo benauwd, is het werkelijk een verloren zijn. Een verloren schaap betekent omkomen. Maar als Christus dan komt als die Goede Herder, Die Zijn leven gegeven heeft voor Zijn schapen, o, dan wordt er iets van Zijn opzoekende zondaarsliefde beleefd. Dan doet Hij de Zijnen ervaren dat Hij hen liefgehad heeft met een eeuwige liefde en dat Hij hen liefgehad heeft tot in de dood. Die Goede Herder heeft alles, werkelijk alles overgehad om dat diep verloren schaap te redden.

Hoe heerlijk wordt het ons in die gelijkenis voorgesteld hoe Christus omgaat met de Zijnen die Hij uit de verlorenheid oproept. Nee, dan geeft Hij dat verloren schaap geen trap en wordt Hij niet boos op dat verloren schaap. Maar dan knielt Christus neer bij dat diep gevallen schaap, Hij gaat de verwondingen genezen, Hij raapt het op en legt het op Zijn schouders om dat verloren schaap weer terug te brengen naar de stal. En weet je, jongens en meisjes, hoe een herder dat vroeger in de tijd van de Bijbel deed? Als hij een schaap kwijtgeraakt was en hij had het weer gevonden en merkte dat het schaapje zelf niet terug kon lopen naar de kudde, dan legde hij het inderdaad op zijn sterke schouders. En weet je hoe hij dat dan deed? Dan legde hij de twee pootjes aan de ene kant en de andere pootjes aan de andere kant van zijn schouders, en bij de voorpootjes van het schaap lag ook het kopje van het verloren schaap. Zie je het in gedachten voor je?

Zeg, arme zondaar, mag je weten daar te liggen? Heeft Christus je op dat plekje gebracht waar je hoofd mag neerleggen op het kloppend hart van de Middelaar, zoals het schaapje dicht bij het hart en de mond van de Goede Herder mocht liggen? Zo iemand komen we in onze tekst tegen: Johannes, die aan de paasmaaltijd zijn hoofd heeft gelegd op de borst van Christus. Waar een kind des Heeren zijn hoofd mag leggen op de borst van Christus, daar hoort hij wat. En als hij zijn hoofd mag leggen dicht bij de mond van Christus, daar verneemt hij wat. Zo mogen we vanmorgen horen hoe Johannes zijn hoofd mocht leggen op de borst van het Lam van God, dat Lam van God dat Johannes zo teer beminde.

We schrijven als thema boven de prediking: **Johannes met het Lam Gods aan de paasmaaltijd.**
Drie gedachten:

1. In de eerste plaats staan we stil bij de plaats naast het Lam van God, want er staat in onze tekst: *En een van Zijn discipelen was aanzittende in den schoot van Jezus.*
2. In de tweede plaats staan we stil bij de liefde van het Lam Gods, want er worden hele diepe woorden aan toegevoegd: *welken Jezus liefhad.*
3. En tenslotte willen we stilstaan bij de gemeenschap met het Lam Gods, en dat willen we aan de tafel des Heeren overdenken, want Johannes heeft naast Christus aan de paasmaaltijd het Paaslam mogen eten.

Dus het thema voor de prediking is: Johannes met het Lam Gods aan de paasmaaltijd, met drie gedachten: de plaats naast het Lam, de liefde van het Lam en de gemeenschap met het Lam.

1. De plaats naast het Lam van God

We hebben gehoord dat de Heere Jezus in het bijzonder Johannes en zijn medebroeder Petrus de opdracht gegeven heeft om het Pascha te gaan bereiden in een opperzaal in Jeruzalem. En ze hebben die opperzaal kunnen vinden, want de Heere Jezus had alles goed voorbereid en de eigenaar van de opperzaal heeft hen de zaal gewezen. In gehoorzaamheid aan het bevel van de Heere Jezus Christus hebben zij alle voorbereidingen getroffen die nog getroffen moesten worden, en dat betrof in het bijzonder het bereiden van de drie spijzen die nodig waren om het Pascha te mogen vieren: de bittere saus, de ongezuurde koeken en het geslachte lam om dat te braden. Toen ze deze spijzen bereid hadden, kon van dat Pascha in de opperzaal van Jeruzalem gezegd worden: alle dingen zijn gereed.

Inmiddels is de tijd verstreken, de zon is ondergegaan, de avond begint te komen, en de Heere Jezus komt ook aan in de opperzaal in Jeruzalem met de andere tien discipelen die bij Hem gebleven waren, om dan plaats te nemen aan de tafel die daar gereed staat om het Pascha te houden. Hoe moeten we ons dat voorstellen? Het is wel even nodig, gemeente, om dat uit te leggen om de woorden van onze tekst te kunnen verstaan, dat Johannes aanzat in de schoot van Jezus.

In de tijd van het Oude Testament aten de Israëlieten in een kleermakerszit op de grond. Dan was er een groot kleed uitgespreid en in het midden van het kleed stonden de spijzen, het eten en het drinken, en dan gingen ze eromheen zitten in kleermakerszit. In het Nieuwe Testament komen we deze wijze van eten niet meer tegen, maar blijkt dat de Israëlieten de gewoonten van de Romeinen hebben overgenomen. Romeinen zaten niet aan tafel, maar de Romeinen lagen aan tafel op ligbanken. En zo heeft de Heere Jezus ook met Zijn discipelen het Pascha mogen vieren.

Dan zie ik in gedachten een vierkante tafel in die opperzaal staan, en aan de voorkant van die tafel zijn vijf ligbanken neergezet. Op de middelste van die vijf zal de Heere Jezus plaatsnemen, en naast Hem twee discipelen aan beide kanten, zodat er vijf personen konden liggen. Aan de zijkanten van die tafel stonden nog vier ligbanken, waar de andere acht konden gaan neerliggen, want ze waren samen met dertien mannen. Als we goed naar de tekst luisteren, dan kunnen we opmaken dat Johannes naast de Heere Jezus heeft gelegen. Ze lagen daar op hun linkerkant, hun linkerarm rustte op een ligkussen en met hun rechterhand konden ze de spijzen eten die de Heere Jezus aan hen gaf. Zo lag Johannes aan de rechterzijde van de Heere Jezus, met zijn rug naar de Heere Jezus toe, en achter hem lag de Heere Jezus op dezelfde wijze. Als Johannes dan iets wilde vragen aan de Heere Jezus, kon hij zijn hoofd naar de Heere Jezus wenden en kwam hij met zijn

hoofd op de borst van de Heere Jezus terecht. Zo moeten we het ons voorstellen om de woorden van onze tekst te kunnen begrijpen: Johannes zat aan in de schoot van Jezus.

Als we naar de Griekse tekst kijken wat het woordje 'schoot' betekent, dan betekent dat inderdaad de boezem, de voorkant van het lichaam tussen de beide armen, daar waar de borst is, daar waar achter de borst het hart van Christus klopte. Dus we zien het in gedachten voor ons: als Johannes zich omdraait tot de Heere Jezus, kan hij met zijn hoofd heel dicht bij de boezem, de borst, het hart van Christus komen. Daarom lezen we ook in vers 25 dat Johannes op de borst van Jezus valt om Hem te vragen wie van de discipelen Jezus zal verraden. En als we verder bladeren in het Johannes-evangelie, dan lezen wij in hoofdstuk 21 vers 20 van de discipel *welken Jezus liefhad, die ook in het avondmaal op Zijn borst gevallen was, en gezegd had: Heere, wie is het, die U verraden zal?*

O gemeente, welk een plek, welk een plaats had Johannes aan de paasmaaltijd? Hij lag zo dicht bij zijn Meester, zo dicht dat hij letterlijk zijn hoofd kon leggen in de schoot van Jezus, aan de borst van Jezus. Meerdere keren komen wij zulke uitdrukkingen in de Bijbel tegen. Wij komen uitdrukkingen tegen dat een moeder haar kind in haar schoot heeft en als het ware aan haar hart drukt. We komen voorbeelden in de Schrift tegen dat een man zijn hoofd legt op de borst van zijn vrouw of andersom. En wat zeggen deze uitdrukkingen dan in de Heilige Schrift? O, het liggen in de schoot van iemand, gemeente, dat is nu het beeld van de onmiddellijke nabijheid en de innige gemeenschap met elkaar. Dat is nu een plekje, een heel teer plekje waar de liefde wordt ervaren. Dat is zo'n veilig plekje waar een moeder haar kind aan haar hart drukt. Het is ook een plekje waar dikwijls woorden worden gesproken tussen twee personen waar niemand getuige van mag zijn, zoals we dat – wel in een heel andere context, dat weet ik wel – bijvoorbeeld Simson tegenkomen in de schoot van Delila om zijn geheim te verklaren.

En wat zegt Johannes dan veel als hij spreekt in onze tekst over het aanzitten in de schoot van Jezus. En wist u, gemeente, dat het niet de eerste keer is dat Johannes over zulke woorden spreekt, dat hij zulke taal mag bezigen? Want als we helemaal teruggaan naar het begin van het Johannes-evangelie, dan komen wij diezelfde woorden tegen. Aan het begin van zijn evangelie spreekt hij ook over een schoot, en dat is de schoot waar Christus Zelf zich in bevindt. Het is de schoot van Zijn Vader. Want wat staat er geschreven in Johannes 1 vers 18? *Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, Die in den schoot des Vaders is, Die heeft Hem ons verklaard.*

Nee, dat moeten wij niet letterlijk nemen, maar dat moeten wij geestelijk opvatten, want God is een Geest. God heeft geen lichaam zoals wij dat hebben. Daarom heeft Hij ook niet letterlijk een schoot en een borst, waar Christus letterlijk tegenaan kan leunen. Maar wat betekent het dan? Omdat Johannes heeft opgeschreven: de eniggeboren Zoon van God *in den schoot des Vaders*, wil ik u vanmorgen op drie dingen wijzen.

In de eerste plaats betekent dat de enige gemeenschap tussen de Vader en de Zoon. Daarom kon de Heere Jezus zeggen: *Ik en de Vader zijn één*. En waar geen mens sinds de diepe val in het Paradijs meer zo dicht bij God kan komen, daar kan Christus het wel. Hij is God uit God en Licht uit Licht. En door lijden is Hij tot heerlijkheid ingegaan. Omdat Hij alles volbracht heeft aan het kruis van Golgotha, kan Hij niet alleen met Zijn goddelijke natuur gemeenschap met Zijn Vader hebben, maar ook als de Middelaar Gods en der mensen naar Zijn menselijke natuur. Daarom spreken die woorden *Die in den schoot des Vaders is* van de innige gemeenschap tussen Christus en Zijn Vader.

In de tweede plaats kunnen we in die woorden vinden dat God de Vader geen geheimen heeft voor Zijn Zoon. Alles wat in het hart van de Vader is geweest, heeft Hij gedeeld met Zijn geliefde Zoon.

Daarom is de Heere Jezus inderdaad die hoogste Profeet en Leraar, Die de verborgen raad en wil aangaande de zaligheid van een zondaar bekend kan maken. Daarom is het zo'n heerlijke plaats om aan Zijn voeten te mogen verkeren. Want Christus, Die *in den schoot des Vaders is*, is werkelijk bij machte om Zijn Vader te verklaren. Om te verklaren wie God is, ja ook wie God buiten Christus is, maar ook om te verklaren wie God nu in Christus is voor een verloren zondaar. Dus *in den schoot des Vaders* wil ook zeggen dat Christus alles van Zijn Vader weet.

En het derde wat we in deze woorden kunnen vinden, is dit: het zitten, het zijn *in den schoot des Vaders*, getuigt van de hoogste liefde die de Vader heeft tot Zijn Zoon en Zijn Zoon tot Zijn Vader. En die hoogste liefde is niet met woorden uit te drukken. We vinden regelmatig een openbaring van de Vader over de hoogste liefde die Hij betoont aan Zijn Zoon met die welbekende woorden: *Deze is Mijn geliefde Zoon, in Denwelke Ik Mijn welbehagen heb.*

Gemeente, wat ligt er een diepe les, wat ligt er een diepte in de woorden *Die in den schoot des Vaders is*. Maar weet u, de liefde die de Vader kende tot Zijn Zoon, van eeuwigheid tot eeuwigheid, die liefde gaat ook uit naar Zijn Kerk. Daarom heeft de Heere uitgesproken: *Ik heb u liefgehad met een eeuwig liefde; daarom heb Ik u getrokken met koorden van goedertierenheid.* En het is vanwege die eeuwig liefde die van de Vader uitgaat tot Zijn Kerk, dat de Vader door Woord en Geest een zondaar die zalig wordt, gaat brengen in de schoot van Jezus. Daar worden allen gebracht die zalig worden. En daar gaat de Heere de profetie van Jesaja vervullen: *Hij zal Zijn kudde weiden gelijk een herder; Hij zal de lammeren in Zijn armen vergaderen, en in Zijn schoot dragen.*

Hoe kan dat toch? Hoe kan zo'n diepgevallen mensenkind ooit in zo'n gemeenschap met God komen? Dat is toch onmogelijk, gemeente? De Bijbel laat het ons weten: *Wie zal God zien en leven? Wie zal ooit in de schoot van de Heere terecht kunnen komen als hij in de schuld staat bij God? Wie kan ooit voor God bestaan met zijn hemelhoge schuld? Dan kan er alleen maar één ding voor je overblijven: dat God een verterend vuur is en een eeuwig gloed, bij Wie niemand wonen kan. Als je zo in die schoot van de Vader, die schoot van God, terecht moet komen met je hemelhoge schuld, dan kom je in de handen van een vertoornde Rechter. En wat kan een vertoornde Rechter anders doen met een schuldige zondaar dan hem eeuwig te moeten straffen? Hoe is het dan mogelijk om aan te kunnen zitten in die schoot?*

O, een leerling die gebracht wordt op de school van vrije genade, die gaat het verstaan: *Zo Gij in het recht gaat treden, o Heere, en gadeslaan al mijn ongerechtigheden, Heere, ik kan voor U niet bestaan.* En de ware avondmaalgangers kennen daar iets van. En weet u, wat nu zo'n eeuwig wonder is? Dat Christus, Die *in den schoot des Vaders is*, in de volheid des tijds als het ware uit die schoot geworpen is op de aarde, om hier niet alleen terecht te komen in grote armoede en in een grote verdrukking, maar om hier op aarde nu te sterven aan dat verachte, dat smadelijke kruishout op Golgotha.

O gemeente, sta er toch eens bij stil hoe de Schootzoon van de Vader uit de schoot, naar Gods recht, geworpen moest worden, om hier op aarde in een ongekende diepte terecht te moeten komen, vanwege de schuld van Zijn Kerk. En in die ongekende diepte ervoer Hij de liefde en de gunst van Zijn Vader niet meer, die Hij van eeuwigheid heeft ervaren, toen Hij in de schoot van de Vader was. En terwijl Hij daar geweest was, kwam Hij hier op de aarde terecht in een drie-urige duisternis, waar Hij totaal van Zijn Vader verlaten werd en waar Hij neer moest dalen ter helle en waar Hij met luider stem heeft uitgeschreeuwd: *Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?*

En wie kan dat nu toch onder woorden brengen, wat dat voor de Heere Jezus geweest is, dat onbeschrijfelijke diepe lijden van Christus, van het Lam Gods, Die in de schoot des Vaders is? Dan komen de vragen vanmorgen boven: O, waarom toch? Waarom, Heere Jezus, wilde U Zich zo diep,

zo diep vernederen? En straks zullen wij het op grond van Gods Woord met de Kerk van de Reformatie belijden: *Opdat wij tot God genomen zouden worden en nimmer meer van Hem verlaten zouden worden.* Of, om het met de woorden van onze tekst te zeggen: opdat een arme zondaar een plaatsje zou krijgen in de schoot van Christus. *Hij zal Zijn lammeren in Zijn schoot vergaderen.*

Dat zijn nu degenen die door dat onvergankelijke zaad van Gods Woord wedergeboren worden tot een levende hoop. Dat zijn degenen waarin de Heilige Geest plaats gaat maken voor Christus. Dat zijn nu degenen die door de werkingen van de Heilige Geest het zaligmakende geloof gaan ontvangen. Die gaan op de school van vrije genade leren, als ze op dat plekje gebracht worden, dat ze mogen aanzitten in de schoot van Christus. *Mijn God, wat is de mens, wat ben ik dan op deze aarde? De broze mens, hoe klimt hij tot die waarde, dat Gij aan hem, aan mij, in zoveel gunst gedenkt, en des mensen zoon, ook ik, Uw teerste liefde schenkt?*

O, dat zijn nu degenen aan wie Christus Zijn heilgeheimen gaat openbaren. Die gaan het ervaren, juist als zij daar in een rechte weg gebracht worden, aanzittende in de schoot van Christus: *Gods verborgen omgang vinden, zielen waar Zijn vrees in woont; 't heilgeheim wordt aan Zijn vrienden naar Zijn vreeverbond getoond.* O, dat zijn degenen die in de schoot van de Zoon zo veilig bewaard worden. En niets en niemand kan ze ten diepste aanranden, als ze daar in die schoot gebracht zijn. En niets en niemand zal ze uit die plaats kunnen rukken. Want gemeente, wie in de schoot van Christus, wie aan het hart van Christus wordt gebracht, wordt met Christus gebracht bij het hart van de Vader. Die wordt geleid in een hoog vertrek. En wat wordt daar nu vernomen? Eén ding: de liefde Gods en de liefde van het Lam.

En dat doet de Kerk des Heeren met Johannes stamelen: *welken Jezus liefhad.* En dat brengt ons bij onze tweede gedachte.

2. De liefde van het Lam Gods

In onze tekst wordt gesproken over *een van Zijn discipelen.* En daarmee, en dat is ons inmiddels wel duidelijk geworden, wordt Johannes zelf bedoeld. En in alle bescheidenheid die hem eigen is, en met alle soberheid schrijft hij zo over zichzelf. Elke keer als je zulke uitdrukkingen tegenkomt in het Heilige Evangelie van Johannes, dan proef je iets van: hij kan het wonder niet op. Hij, één van de discipelen, heeft de liefde van het Lam Gods ondervonden. Hij is de discipel *welken Jezus liefhad.*

O gemeente, wat een groot contrast met vers 21. Daar spreekt Christus over *een van ulieden.* Ja, dat is ook één van Zijn discipelen, één van de twaalven. Maar wat sprak Christus van die persoon? *Een van de twaalven, die zal Hem de komende nacht gaan verraden.* Dat was Judas. Nee, op dat moment wisten de andere discipelen daar nog niets van af. En vandaar, zo hoorden wij vorige week, hebben ze elkaar vertwijfeld aangekeken en hebben ze zich afgevraagd: wie zal dat toch zijn? En toen hebben we ook gehoord dat Johannes de eerste en de enige op dat moment was die erachter gekomen is, en later ook de andere discipelen. Ja, waarlijk, dat was Judas. En deze man kon nooit van harte zeggen wat Johannes hier in onze tekst door genade mag zeggen: de discipel *welken Jezus liefhad.*

Waarom, gemeente, kon Johannes dat dan wel zeggen? Heeft dat misschien te maken met dat Johannes ons in de Bijbel getekend wordt als een man met een liefdevol karakter? Is het omdat Johannes ons voorgesteld wordt in het Heilige Evangelie als een mensenkind dat zachtmoedig openbaar kwam? Totaal niet. Want Johannes was in de grond der zaak net zo slecht als Judas. Zowel Johannes als Judas komen allemaal voort uit ons bondshoofd Adam. En Johannes is er in

zijn leven ook achter gekomen hoe grote zondaar hij was, net zo'n grote zondaar als Judas van nature. En toch, toch heeft Johannes ervaren dat Jezus hem zo teer beminde, want dat zegt hij in onze tekst.

Wij moeten de tekst wel goed lezen, gemeente. Als Johannes zegt: de discipel *welken Jezus liefhad*, moeten we goed op het woordje 'welken' letten. Die 'n' aan het eind staat er niet voor niets. Dat laat ons de vierde naamval zien. Het gaat hier over de liefde van Christus tot Johannes. Jezus had Johannes lief. O jawel, daar vloeide wel uit voort dat Johannes ook kon zeggen: ik heb Hem lief. We komen dat toch in zijn zendbrief tegen. Daar hoor je de verwondering: *Wij hebben Hem lief. Waarom? Omdat Hij ons eerst heeft liefgehad*. Eerst heeft Christus Zijn Kerk lief voordat Zijn Kerk Hem gaat liefkrijgen. Daarom horen wij het wonder in die uitdrukking: de discipel *welken Jezus liefhad*.

En het is niet de enige keer dat hij zo over zichzelf schrijft, gemeente. Vrijdag zullen we het gaan horen hoe juist Johannes dicht bij het kruis van Christus werd getrokken. En als daar die lijdende Christus aan het kruis hangt en Hij slaat Zijn ogen op Zijn moeder en Johannes, en Hij ziet daar ook Johannes staan, dan ziet Hij de discipel *die Hij liefhad*. En als Johannes met Petrus op weg gaat op de paasmorgen om het lege graf te bezien, spreekt hij opnieuw over zichzelf als de andere discipel *welken Jezus liefhad*. En hij kon het niet nalaten, geleid door de Heilige Geest, om het in het laatste hoofdstuk van het Johannes-evangelie nog twee keer in verwondering te mogen opschrijven: de discipel *welken Jezus liefhad*.

Zo'n albederver, zo'n grote zondaar, een mensenkind dat zichzelf heeft leren kennen als een goddeloze voor God, die ook in zijn eigen hart ontdekt heeft dat er van nature vijandschap is tegen vrije genade, en dan toch die onuitsprekelijke zondaarsliefde van Christus tot hem. Nee, Johannes stelt zich hiermee niet boven de andere discipelen. Hij wil met deze uitdrukking niet zeggen dat Jezus hem meer liefhad en dat hij een hogere plaats heeft onder Gods kinderen. Absoluut niet! Want deze apostel der liefde heeft ook iets van de gemeenschap der heiligen mogen ervaren. Ga zijn geschriften maar eens na in het Woord van God.

Alleen al in het evangelie dat hij geschreven heeft: welke discipel heeft die tere gesprekken mogen beschrijven die Christus gehouden heeft in de paaszaal? Het was Johannes. We kunnen het lezen in de hoofdstukken 14 tot en met 17, en als je dat onderwijs op je in laat werken, dan bespeur je echt dat de liefde van Christus niet alleen uitging naar Johannes, maar dat die liefde uitging naar Zijn ganse Kerk. *Hij heeft al de Zijnen liefgehad tot het einde*. Hij heeft allen lief die Hij van de Vader gekregen heeft, en allen die Hij van de Vader gekregen heeft, noemt Hij: *Mijn vrienden*.

En als we dan uiteindelijk in Johannes 17 terechtkomen, waar wij de Heere Jezus horen bidden tot Zijn Vader, waarvan Johannes getuige is geweest en het als enige heeft mogen opschrijven in het Woord van God, heeft Johannes het heel goed gehoord hoe de Heere Jezus tot Zijn Vader bad voor Zijn ganse Kerk, die Hij allemaal even lief heeft. Nee, Johannes is ook niet de enige, want hij heeft ook gesproken in zijn evangelie over de liefde van Christus die bijvoorbeeld ook uitging naar Maria, Martha en Lazarus. We kunnen dat vinden in Johannes 11.

Nee, gemeente, wij moeten die woorden van Johannes dus niet opvatten alsof hij bijzonder was, absoluut niet. Maar het was verwondering, verwondering. Hoe bestaat het toch dat Christus hem zo lief heeft gehad? En elke keer als ik Johannes zo over zichzelf hoor spreken, dan is het net alsof ik op de achtergrond de echo hoor van Psalm 27 vers 3: *De vrije gunst, die eeuwig Hem bewoog*.

O gemeente, en als je op dat plekje mag komen naast Johannes en je mag ook weten: *Die mij liefheeft*, dan zink je met Johannes weg in verwondering: *Waarom was het op mij gemunt, waarom*

hebt Gij mij verkoren? En hoe is het toch gekomen, gemeente, dat Johannes nu juist die liefde zo sterk heeft ervaren? Ik heb het al meerdere keren gezegd: ik geloof dat Johannes eerder zicht kreeg op het doel van Jezus' komst op aarde dan de andere discipelen. We zouden hem kunnen vergelijken met Maria, die aan de voeten van Jezus zat en ook verder gekeken heeft dan anderen. En hoe verder Johannes met de Heere Jezus mocht optrekken, hoe sterker en duidelijker het voor hem werd: Christus is het Lam Gods dat de zonde der wereld gaat wegnemen.

Meer dan de anderen raakte Johannes daarom zo betrokken op de lijdensweg van Christus. En daarin, daarin heeft hij die liefde geproefd, die onuitsprekelijke zondaarsliefde. Daarom kon hij het later ook getuigen: *Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons liefgehad heeft, en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden.* Dat was nu de vrucht van het lijdensonderwijs, het lijdensonderwijs, gemeente, dat Johannes eerst heeft gekregen en gehoord, en dat werd in zijn leven toegepast.

Heb je ook zo'n liefdesbetrekking op het Lam van God gekregen? Heb je ook wel eens Zijn liefde mogen proeven en smaken, toen je als een doodschuldige zondaar van Hem ging horen en je een plekje mocht krijgen aan Zijn voeten om onderwijs te krijgen van Hem als die grote Profeet en Leraar, hoe je van je zondesschuld verlost kon worden? En is het daar niet bij gebleven, maar heb je meer onderwijs van Christus mogen ontvangen, hoe Hij daadwerkelijk dat Lam Gods is, dat aan dat vloekhout genageld moest worden in uw plaats?

Vanmorgen staat de tafel des Heeren aangericht. Daar worden mensen genodigd die het geleerd hebben dat de dood in hen ligt, maar dat het leven buiten zichzelf, alleen in Christus, te vinden is. Daar is plaats voor mensen die gebracht zijn aan de voeten van Christus. Daar is plaats voor mensen die gebracht zijn aan het hart van Christus en die het met Johannes hebben leren stamelen: *Hij is het Die mij liefheeft.* Onuitsprekelijk wonder: *Hij zal Zijn volk niet eindeloos kastijden, nog eeuwiglijk Zijn gramschap ons doen leiden. Hij is het Die ons Zijn vriendschap biedt. Hij handelt nooit met ons naar onze zonden, hoe zwaar, hoe lang wij ook Zijn wetten schonden. Hij straft ons maar naar onze zonden niet.*

En waarin gaat die liefde nu het meeste schitteren? Waarin komt die vriendschap van Christus tot Zijn bruidskerk nu heel duidelijk openbaar? In de Via Dolorosa, de lijdensweg die Hij wilde gaan in plaats van Zijn Kerk. Dan hoor ik Paulus in verwondering uitroepen: *Want Christus, als wij nog krachteloos waren, is te Zijner tijd voor de goddelozen gestorven. Maar God bevestigt Zijn liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is, als wij nog zondaars waren.*

Dan hoor ik Jeremia getuigen: *De HEERE is mij verschenen van verre tijden, en Hij heeft het afgedrukt in mijn hart: Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde.* Gemeente, dat komt in het bijzonder openbaar in de kruisdood van het Lam van God op Golgotha. En daar op die plaats worden Zijn kinderen getrokken, Zijn kinderen gebracht. Daar op die plaats wordt de liefde Gods beleefd. Op die plaats wordt de liefde van Christus ontvangen en ervaren. En op die plaats krijgt de bruidskerk antwoord op de vraag die haar gesteld wordt: *Wat is uw Liefste meer dan een andere liefste?* Op die plaats wordt het geleerd en legt de Heilige Geest het getuigenis in het hart van de bruidskerk van Christus: *Mijn Liefste is blank en rood, Hij draagt de banier boven tienduizend. Zijn gehemelte is enkel zoetheit, en al wat aan Hem is, is gans begeerlijk. Zulk een is mijn Liefste, zulk een is mijn Vriend, gij dochteren van Jeruzalem.*

En dat wordt geleerd als je mag aanzitten in de schoot van Jezus. Amen.

3. De gemeenschap met het Lam Gods.

Toespraak bij de eerste tafel

*En een van Zijn discipelen was aanzittende in den schoot van Jezus, welken Jezus liefhad. Ik stel me zo voor dat de Heere Jezus de tafel geopend heeft en Hij was daar de Gastheer en Hij had daar de leiding. Dan zie ik Hem daar liggen, Hij Die gezegd heeft: *Ik heb grotelijks begeerd dit Pascha met u te eten.* En ik zie Hem Zijn hand uitstrekken naar het gebraden lam. Dat ben Ik, zo gaat het door de barmhartige ziel van Christus. Straks hang Ik aan het kruis en moet Ik dit doorleven. En met dat Christus dat doordenkt, stroomt Zijn ziel over van zondaarsliefde. Want wat doet Hij? Hij neemt het gebraden vlees en Hij deelt het uit. Wie zou het als eerste gekregen hebben? Misschien Johannes wel, die naast Hem lag. En toen heeft Johannes uit de hand van de Heere Jezus gebraden lamsvlees gekregen. En dat gebraden lamsvlees heeft hij gegeten.*

Hij heeft het niet gepakt, maar gekregen. Hij heeft vlees gekregen dat in het vuur geweest is. Nee, hier ligt geen vlees meer, hier ligt brood, ingesteld door de Heere Jezus Christus Zelf, brood dat gebroken moet worden, maar dat ten diepste dezelfde betekenis heeft als het gebraden lamsvlees. En wat moet de Kerk des Heeren op aarde nu leren? Om niet bij die uiterlijke tekenen te blijven hangen, maar door die tekenen heen op te zien naar omhoog. Wij hebben een Voorspraak bij de Vader, en die Voorspraak bij de Vader heeft aan het kruis gehangen. Johannes heeft Hem gezien, staande als geslacht.

Dan hoop ik dat er vanmorgen iets aan de tafel beleefd mag worden bij het eten van het stukje gebroken brood en de vergoten wijn die gedronken werd, dat je leert verstaan waarom Christus in de vlammen van Gods toorn is geweest. Daar gaat Hij drie dingen mee leren. In de eerste plaats dat je er zelf aan had moeten hangen en dat we om hadden moeten komen vanwege de toorn van God over de zonde. In de tweede plaats dit: je hebt er niet gehangen, Christus hing er in plaats van Zijn Kerk, en tegelijkertijd hing je met Hem aan het kruis, want de Kerk is met Christus gekruisigd en gestorven. En dan komen wij in hele grote diepte. De een zal het misschien verstaan en de ander nog niet, maar ik ga het toch zeggen: als je door het geloof een stukje gebroken brood mag eten, zoals Johannes toen een stukje gebraden vlees heeft gegeten, dan heb je een gekruisigde Christus gegeten. En wie een gekruisigde Christus mag eten, die gaat verstaan: alsof ik zelf voor al mijn zonden had betaald. En wat zegt het geloof? Vader, U komt niets te kort, want alles wat U van mij eiste, hebt U door Uw Zoon verkregen. En het enige wat ik nu mag doen, is het door het geloof toe te mogen eigenen: *Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven. Hij mijn zonde, ik Zijn gerechtigheid.* En als dat weer eens in de ziel mag leven, dan gaat het zingen:

*Gij hebt Uw land, o HEERE, die gunst betoond,
Dat Jakobs zaad opnieuw in vrijheid woont;
De schuld Uws volks hebt G' uit Uw boek gedaan;
Ook ziet Gij geen van hunne zonden aan;
Gij vindt in gunst, en niet in wraak, Uw lust;
De hitte van Uw gramschap is geblust.
O heilrijk God, weer verder ons verdriet;
Keer af Uw wraak, en doe Uw toorn teniet. (Psalm 85:1)*

Toespraak bij de tweede tafel.

Nogmaals lees ik de tekst voor: *En een van Zijn discipelen was aanzittende in den schoot van Jezus, welken Jezus liefhad.* Bij de eerste tafel hebben we bijzonder overdacht dat Johannes – want daar concentreren we ons een ogenblik op – een stukje lamsvlees kreeg, vlees dat in het vuur is geweest, vlees dat gebraden moest worden. Daar ligt een diepe gedachte in, dat Christus in het vuur van Gods toorn is geweest aan het kruis op Golgotha. Opnieuw zie ik dat in gedachten voor me: hoe Johannes zijn hoofd omdraaide naar Christus en hij dat stukje vlees van de Heere Jezus kreeg, en toen begon hij het op te eten. Dat stukje gebraden lamsvlees werd één met Johannes. En Johannes heeft ongetwijfeld in zijn leven leren verstaan hoe hij door het geloof één mocht worden met Christus.

Hoe wordt een mensenkind dat? Dan komt hij tot Christus werkelijk met lege handen. Dan heb je zelf totaal niets meer om voor God te kunnen bestaan, totaal niets. En elke keer moet de Heere die handen weer leegmaken om er iets in te leggen. En wat gaat de Heere nu leggen in een lege zondaarshand van Zijn Kerk? Hijzelf: Christus, ja, een gekruisigde Christus. En op het moment dat je een gekruisigde Christus in je handen ontvangt, wat betekent dan eten? Dat je het mag toe-eigenen. Dan gaat de Kerk des Heeren leren wat het is om een geschonken Christus te mogen toe-eigenen, te mogen drukken aan je hart. En als dat gebeurt – ik zeg het maar met de woorden van mijn tekst – dan lig je in de schoot van Jezus. Waar zou je anders willen zijn dan daar, om dan daar de stem van Christus te mogen horen, Die zegt dat Hij je zo onuitsprekelijk heeft liefgehad, dat Hij dat ganse lijden en sterven voor je overgehad heeft, om je dan met Hem in die schoot te brengen van de Vader.

En wat wordt daar geleerd, met Christus in de schoot des Vaders? *Ik, Ik ben het, Die uw overtredingen uitdelg als een nevel, en Ik gedenk uwer zonden niet meer.* Daar in de schoot des Vaders met Christus wordt ervaren dat God verzoend is, en dat Hij werkelijk geen zonde en ongerechtigheid meer ziet in Zijn Jakob. Als je met Christus in de schoot des Vaders terecht komt, gaat Christus Zijn Vader verklaren. En wat betekent dat? Dat Vader Zijn Kerk heeft aangenomen tot Zijn kinderen. Wat een plek, zeg, wat een plek: in de schoot van Christus, aan het hart van Christus, in de schoot des Vaders.

En weet u, daar leert de Kerk zingen:

*Dan wordt genâ van waarheid blij ontmoet,
De vrede met een kus van 't recht gegroet;
Daar spruit de trouw uit de aarde blij omhoog,
Gerechtigheid ziet neer van 's hemels boog.
Dan zal de HEER' ons het goede weer doen zien,
Dan zal ons land zijn volle garven bien;
Gerechtigheid gaat voor Zijn aangezicht,
Hij zet ze alom waar Hij Zijn treden richt. (Psalm 85:4)*

Amen.